

**Ерлер командалары арасында
Қазақстан Республикасының 2022 ж. чемпионатын
өткізу туралы**

Ереже

Алматы қ. 2022 ж.

Терминдер мен анықтамалар:

Ереже - командалардың, жаттықтырушылардың, ойыншылардың, алып жүрушілердің және демеушілердің ресми тұлғаларының, төрешілердің голболдан Қазақстан Республикасының Чемпионатына қатысуының тәртібі мен шарттарын айқындайтын Нормативтік құжат.

ҚГФ - Қазақстан Голбол Федерациясы.

«Голболдан Қазақстан Республикасының чемпионаты» (бұдан әрі – Чемпионат) - Чемпионаттың жиынтығы және әрбір жеке матчы.

Голболдың ресми Ережелері - IBSA бекіткен құжат.

Ойын - бұл ұғымның жалпы қабылданған түсіндірмесінде және спорт ғимаратында (залында) екі Команданың жалғыз голбол жарысы.

Атаулы өтінім - бекітілген нысанға сәйкес рәсімделген, Чемпионатқа қатысушылар чемпионаттың бас хатшысына ұсынатын құжат.

Техникалық өтінім - бекітілген нысанға сәйкес рәсімделген, Чемпионатқа қатысушылар чемпионаттың бас хатшысына ұсынатын құжат.

Өткізуші ұйым - жарыстарды өткізуге жауапты ұйым.

Команда - Чемпионатқа қатысатын спорт ұжымы.

Алып жүруші тұлғалар - команда өтініміне енгізілген және ойын кезінде команда орындығы аймағында болуға құқығы бар тұлғалар.

Төреші, Төреші-хатшылар - Федерация лицензиясы бар және өз міндеттерін IBSA голболдың Ресми ережелеріне және осы Ережеге сәйкес жүзеге асыратын тұлғалар.

МК - Мандаттық комиссия.

ТА - төрешілер алқасы.

Чемпионаттың бас төрешісі - ҚР чемпионатын өткізуге жауапты тұлға.

1. Мақсаттары мен міндеттері

Қазақстан Республикасындағы Чемпионат көру қабілеті бұзылған тұлғалар арасында спортты дамыту және танымал ету үшін жағдай жасау мақсатында өткізіледі және келесі міндеттерді шешеді:

- көру қабілеті бойынша мүгедектер арасында голбол жаттығуларына жағдай жасау және спорттық тәртіпті дамыту;
- көру қабілеті бойынша мүгедектер арасында салауатты өмір салтын насихаттау;
- көру қабілеті бойынша мүгедектерді дене шынықтырумен және спортпен тұрақты айналысуға тарту;
- зағиптар мен нашар көретіндерді дене шынықтыру және спорт арқылы оңалту және оларды әлеуметтік бейімдеу;
- мүгедектер мен көру қабілеті бұзылған тұлғаларды дене шынықтыру және спорт құралдарымен оңалту, өмірге бейімдеу және қоғамға кіріктіру бойынша жұмыс жүргізетін ұйымдардың қызметін жандандыру;

2. ҚР Чемпионатын басқару

- 2.1. Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрлігі, Дене шынықтыру және спорт істері комитеті
- 2.2. «Қазақстан Республикасы «Дене мүмкіндіктері шектеулі тұлғаларға арналған спорттық даярлау орталығы» РМКҚ
- 2.3. «Қазақстан голбол федерациясы» ЗТБ

3. ҚР Чемпионатын өткізу орны мен мерзімі

- 3.1. Қазақстан Республикасының Чемпионатын өткізу мекен-жайы: Алматы қ., Уәлиханов 64А, ҚазҰПУ спорт залы, Нур-Сұлтан қ. ҰПК с/к.

1-айналым Алматы қ.

- 25 маусым - келу күні
- 26 – 29 маусым – ойын күндері
- 30 маусым - шығу күні

2-айналым Нур-Сұлтан қ.

- 10 тамыз – келу күні
- 11 – 14 тамыз – ойын күндері
- 15 тамыз – шығу күні

4. Чемпионатқа қатысушылар және рұқсат шарттары

4.1. Чемпионатқа қатысуға 13 жасқа толған, көру қабілеті бойынша мүгедек ер адамдардан тұратын, голболдан жарыстарға дәрігердің рұқсаты бар командалар қатыса алады.

Спортшыны медициналық қорытындылар бойынша чемпионатқа қатысуға рұқсат үшін «Рұқсат етілген» деген белгісі бар өтінім негіз болып табылады.

4.2. Чемпионатқа қатысуға өтінімдер айналым басталғанға дейін 7 күн бұрын электронды мекен-жайға жіберілуі керек: **golbol kz@gmail.com**

4.3. Жарыстарға қатысуға келесі спортшыларға рұқсат етіледі - МӘСК анықтамасының міндетті болуымен I, II, III топтағы көру қабілеті бойынша мүгедектер

4.4. Команда құрамы: өкіл, жаттықтырушы, жаттықтырушының көмекшісі, төреші, 3 ойыншы, 3 қосалқы ойыншы.

4.5. Қазақстан Республикасының Чемпионатына қатысу үшін әрбір команда Мандаттық комиссияға мынадай құжаттарды ұсынады:

Команданың атаулы өтінімі.

Ойыншылардың кеуде нөмірлерін көрсете отырып, техникалық өтінім.

Жеке куәлік.

МӘСК анықтамасы.

Тұрғылықты жерінен анықтама.

4.6. **Мандаттық комиссия** төрағадан және комиссия мүшелерінен тұрады. Комиссия төрағасын ҚГФ тағайындайды.

4.7. **Мандаттық комиссияның төрағасы** міндетті:

Команданың барлық ойыншылары үшін барлық қажетті құжаттарды тексеруге.

Техникалық өтінімнен жоқ және рұқсат етілмеген ойыншылардың командаларын алып тастауға.

Техникалық өтінімде (өтінімге дейін) ойыншыларға рұқсат беру туралы белгі қоюға.

Командаларға рұқсат беру туралы хаттама жасауға және ТА мен жаттықтырушылардың отырысында рұқсат нәтижелері туралы хабарлауға.

4.8. **Ойындар кестесі.**

Қазақстан Республикасы Чемпионатының барлық айналымдарында ойындар кестесі қатысушы командалардың санына қарай ТА отырысында жасалады.

4.9. **Қатысушылардың ерекше міндеттері.**

Кез-келген команда үшін мәлімделген ойыншы көрсетілген аймақта немесе қалада кемінде 1 жыл тұруға міндетті. Олай болмаған жағдайда, ойыншы мәлімделген команда үшін ойындарға жіберілмейді.

Қандай да бір себептермен басқа аймаққа немесе қалаға қоныс аударған ойыншы алдыңғы аймақтан немесе қаладан оған қарсы талап-арыздың жоқтығы туралы босату хатына ие болуы керек.

Командалар:

Чемпионат барысында атаулы өтінімде көрсетілген және ойынға жіберілген команда мүшелерінің ғана команда орындығында болуға құқығы бар. Әрбір командада Ереже талаптарына сәйкес жасалған кемінде екі киім жиынтығы болуы керек – біреуі ашық түсті, ал екіншісі күңгірт түсті.

Жаттықтырушылар:

Жаттықтырушылар ойын басталар алдында командалардың таныстыруына қатысуға міндетті. Олар ұқыпты киінуге тиіс.

5. Голбол ойнау және төрешілік ережелері

- 5.1. Қазақстан Республикасының Чемпионаты «IBSA голболдың ресми ережелеріне» және осы Ережеге сәйкес өткізіледі.
- 5.2. Қазақстан Республикасының Чемпионаты чемпионаттың Бас төрешісі бекіткен кестеге сәйкес өткізіледі;
- 5.3. Қазақстан Республикасы Чемпионатының ойындарына төрешілік ету «IBSA голболдың ресми ережелеріне» және осы Ережеге сәйкес жүзеге асырылады.
- 5.4. Чемпионаттың әр ойынына он екі төреші қызмет етеді.
- 5.5. Чемпионатқа төрешілер мен төреші хатшылардың бригадасын тағайындауды Қазақстан Республикасының голболдан Бас төрешісі жүзеге асырады.
- 5.6. Командалардың Чемпионат матчтарына тағайындалған төрешілерді ауыстыру туралы өтініштері қабылданбайды және қарастырылмайды.
- 5.7. Чемпионат айналымы аяқталғаннан кейін Бас төреші барлық қатысушы командаларға хаттамалардың көшірмелерін және өзі және жарыстардың Бас хатшысы қол қойған және өткізуші ұйымның мөрімен расталған алынған орындар көрсетілген қорытынды кестені ұсынуға міндетті.

6. Тәртіптік санкциялар мен жазалар

- 6.1. Тәртіпсіз мінез-құлық болып төрешінің шешіміне дау айту, төрешілер, қарсыластар мен көрермендерге дөрекі қимылдар, әдепсіз сөздер, допты демонстрациялы лақтырулар және басқа да осындай әрекеттер саналады.
- 6.2. Тәртіпсіз мінез-құлық үшін ойыншы ескерту және айыппұл лақтыру арқылы жазаланады. Мінез-құлық ережелерін бірнеше рет немесе өрескел бұзған жағдайда, ойыншы команданың келесі ойынынан шығарып тастаумен жазалануы керек.
- 6.3. Бір ойыннан шығарып тастау алғаннан кейін ойыншы келесі бір ойынды өткізіп алады. Бұзушылықтың ауырлығына байланысты, Бас төреші өз шешімімен ойыннан шығарып тастауды қосымша тағы бір ойынға көбейте алады, ол хаттамамен рәсімделуі керек.
- 6.4. Ойын уақыты аяқталғаннан кейін немесе хаттамаға қол қойылғаннан кейін ойыншы төрешілерге, қарсыластарға немесе көрермендерге қатысты тәртіпті бұзған жағдайда Бас төреші ойыншыға шығарып тастауды қолдана алады.
- 6.5. Чемпионатта аяқталмаған жаза ол қатысатын келесі Чемпионаттың келесі ойындарына ауыстырылады.
- 6.6. Ойынға келмеген командаға 0:10 есебімен жеңіліс есептеледі. Чемпионат барысында 2 ойын өткізіп алған Команда жарыстан шығарылады.
- 6.7. Команда мен ойыншылар жарыстан шығарылуы мүмкін, ал жаттықтырушылар және/немесе олардың көмекшілері спорт ғимаратының ішінде де, одан тыс жерлерде де тәртіпті өрескел бұзған жағдайда (төбелес, төрешінің шешіміне дау айту, төрешілер, қарсыластар мен көрермендерге қатысты дөрекі қимылдары, әдепсіз сөздер, мүлікке зиян келтіру және т.б.) команданы басқарудан шеттетілуі мүмкін.
- 6.8. **ҚГФ** командаларға, ойыншыларға, жаттықтырушыларға, жаттықтырушылардың көмекшілеріне және алып жүруші тұлғаларға жоғарыда көрсетілген теріс қылықтар үшін басқа да жазалар қолдануға, сондай-ақ бас төрешінің айыппұл санкциялары жөніндегі шешімдерін оларды күшейту жағына қарай қайта қарауға құқылы.

7. Наразылықтар

7.1. Ойын нәтижесіне наразылық.

Егер осы үшін көзделген және «IBSA голболдың ресми ережелерінде» тиісті бөлімде жазылған рәсім толық сақталған жағдайда ғана наразылықты ТА қабылдайды және қарастырады.

Команда құрамына наразылық.

- Команда құрамына наразылық бүкіл чемпионат барысында жазбаша түрде қабылданады.
- Дәлелденбеген жазбаша наразылықтар есепке қоса тіркеледі, бірақ қаралмайды. Оларды тексерумен **ҚГФ** айналысатын болады. **ТА** тек жазбаша дәлелді (қоса берілген құжаттармен) наразылықтарды қарайды.
- Егер команда құрамының бұзылуы дәлелденген жағдайда, **ТА** осы **Ереженің** «Тәртіптік санкциялар мен жазалар» тарауында баяндалған талаптарға сәйкес шешім қабылдайды. Олай болмаған жағдайда чемпионаттың нәтижелері бекітіледі және наразылық болған жағдайда, онда көрсетілген фактілерді тексерумен **ҚГФ** айналысатын болады.

8. Қаржы шарттары

- 8.1. **Қазақстан Республикасы Мәдениет және спорт министрлігі Дене шынықтыру және спорт істері комитеті** келесі шығыстарды көтереді:
- төрешілер алқасына, медициналық және қызмет көрсету персоналына, еріктілер жұмысына ақы төлеу.
 - жарыстың салтанатты ашылуы мен жабылуын өткізу.
 - медальдар, кубоктар сатып алу, спорттық атрибуттар (афишалар, грамоталар, дипломдар, мұқабалар, жалаушалар, бейдждер, шақыру билеттері, жарыс бағдарламалары, кеңсе тауарлары), баннерлер дайындау.
 - спорттық ғимараттарды, автокөлікті жалға алу.
 - еріктілерге спорттық жабдықтар сатып алу (футболкалар, бейсболкалар).
- 8.2. **Командаларды, жаттықтырушыларды, өкілдерді, төрешілерді және спортшыларды** іссапарға жіберуге байланысты шығыстарды, жол жүру, жарыстар өткізілетін күндері орналастыру мен тамақтандыру тәуліктік шығыстарын іссапарға жіберуші ұйымдар көтереді.

9. Марапаттау

- 9.1. 1,2,3 орын алған командалар кубоктармен, дипломдармен, тиісті дәрежедегі медальдармен марапатталады.
- 9.2. Жарыс жүлдегерлерін дайындаған командалардың жаттықтырушылары тиісті дәрежедегі медальдармен, дипломдармен марапатталады.
- 9.3. Екі номинация бойынша үздік деп танылған спортшылар (үздік қорғаушы, үздік шабуылшы) дипломмен және жүлдемен марапатталады.

Ереже жарыстарға ресми шақыру болып табылады.

Байланыстар:

ҚҒФ Президенті - Елибакиев.М.М. +7 701 848 5867

ҚҒФ Бас хатшысы - Сейтжан К. +7 702 980 88 34

АТАУЛЫ ӨТІНІМ

ГОЛБОЛ спорт түрінен
(спорт атауы)

Қазақстан Республикасының қатысуға
(жарыс атауы)

(өтетін орны, өткізілетін күні)

(мекеме атауы, қала, облыс)

№ р/ с	Аты- жөні-тегі (толықта й)	Туған күні			Спорттық атағын	Мүгедектік тобы	МӘСК анықтамасы №	Спортт ык класс	Тұрақты мекенжа йы	Дәрігердің қолы және МОДІ
		кү ні	ай ы	жыл ы						
1										
2										
3										
4										
5										
6										

Команда жаттықтырушысы _____
(қолы)

/ _____ /
(Аты-жөні-тегі)

Барлығы жіберілген адам саны: _____

Дәрігер _____ / _____ / М.О.
(қолы) (аты-жөні-тегі)

Мекеме басшысы _____ / _____ / М.О.
(қолы) (аты-жөні-тегі)

Жарысқа жіберілді _____ адам

Мандаттық комиссия басшысы _____